

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Факультет банківської справи
Кафедра банківської справи

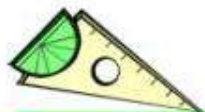

Шавлак Марина Андріївна

**ОРГАНІЗАЦІЯ КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ БАНКІВСЬКИМИ
УСТАНОВАМИ УКРАЇНИ**

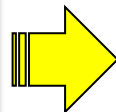
Науковий керівник:
к.е.н., доцент,
в.о.завідувача кафедри
банківської справи
Мусієнко О.М.

Харків – 2016

МЕТА, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ ТА ЗАДАЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ

МЕТА

узагальнення теоретичних основ організації, розкритті діючої практики організації кредитування юридичних осіб банками України, а також пошуку напрямків удосконалення цієї роботи на основі систематизації існуючих пропозицій щодо цього питання та врахування досвіду інших країн.

ОБ'ЄКТ

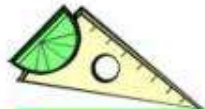

кредитні відносини між юридичними особами і банками

ПРЕДМЕТ

процес організації кредитних відносин між юридичними особами та банками України, їх роль у стимулюванні виробництва.

Завдання

дослідити роль кредитування юридичних осіб у стимулюванні виробництва;

розглянути процес організації кредитного забезпечення у взаємовідносинах банків із підприємствами;

дослідити динаміку кредитування юридичних осіб банками України та провести аналіз причин, що стримують кредитування;

проаналізувати ефективність кредитування юридичних осіб;

побудувати модель диверсифікації кредитного ризику банку;

визначити основні проблеми у відносинах між банківськими установами та суб'єктами господарювання і запропонувати шляхи їх вирішення на основі використання міжнародного досвіду.

Що таке кредит?

Банківський кредит — сума тимчасово вільних грошових коштів, яку банк надає з умовою повернення на певний період клієнтам для цільового забезпечення (підтримки) підприємницьких програм або задоволення споживчих потреб.

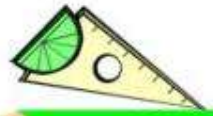
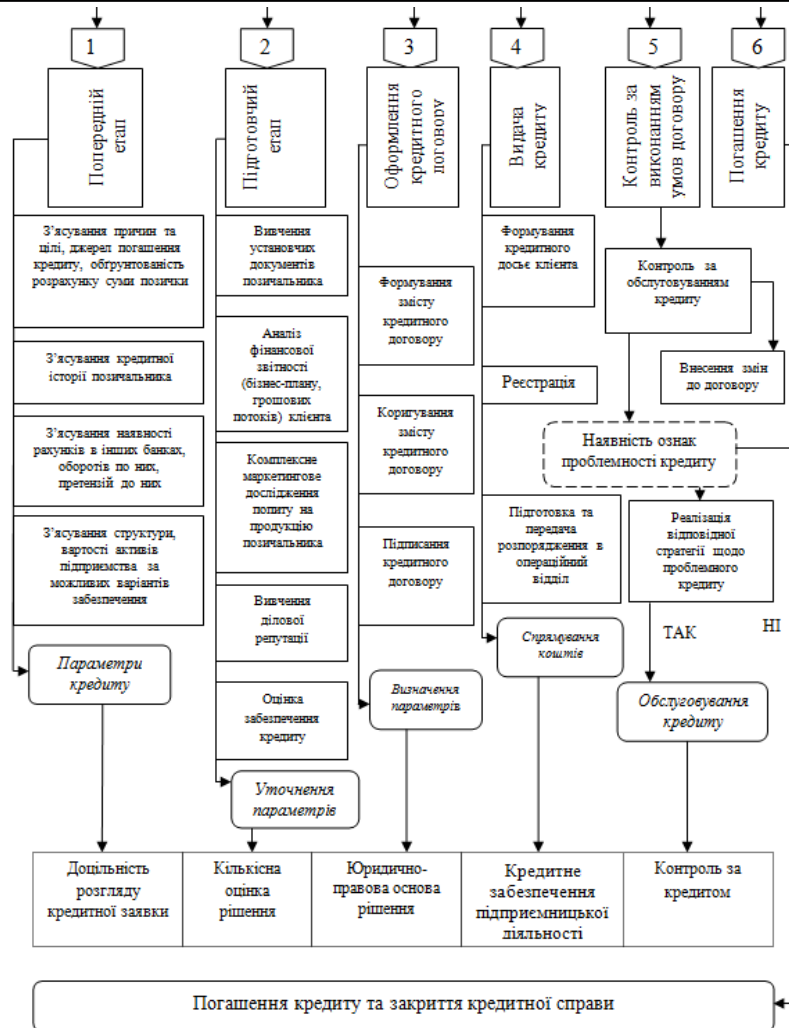

Взаємодія банківського сектору та юридичних осіб

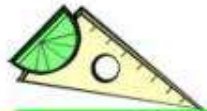
УЗАГАЛЬНЕНА СХЕМА СТРУКТУРИ ТА ДІЇ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ

Етапи кредитного процесу

Фактори, що впливають на організацію кредитного процесу в банківській сфері

грошово-кредитна і валютна політика	стан державних, корпоративних фінансів і фінансів домогосподарств; фінансову стійкість позичальників	ресурсна політика банків	масштаб, динаміка і сегментація ринку кредитних послуг	кредитна спеціалізація банків
тип організаційної структури банку	наявність/відсутність альтернативних можливостей фінансування господарської діяльності юридичних осіб на потреб населення;	рівень інфляції, обмінного курсу й податкового навантаження на суб'єктів господарювання	специфіка і рівень регламентації банківської діяльності; наявність/відсутність кредитних бумів	ризикованість функціонування банківських установ, методи виявлення ризиків і управління ними
наявність/відсутність обґрунтованої кредитної політики та кредитної стратегії	асортимент і якість кредитних продуктів, їх інноваційність	стан формування резервів під кредитні операції на відшкодування можливих утрат заборгованістю за позиками	концентрація ризиків у кредитному портфелі банку	стан організації кредитного процесу і рівень управління ним
щільність мережі банківських відділень	рівень внутрішньогалузевої, міжгалузевої ,регіональної і міжнародної конкурентоздатності банківських інститутів	стан корпоративного управління і управління інноваціями в банках	стан маркетингової діяльності в банківських установах	рівень інформаційної безпеки банку

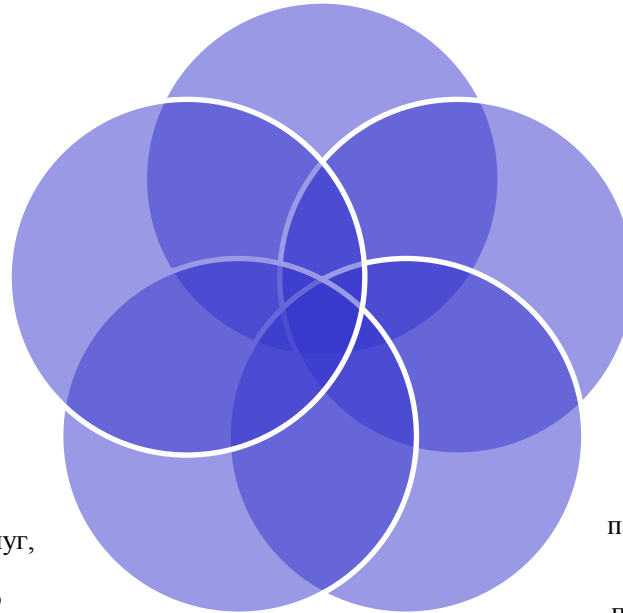

Проблеми організації кредитних відносин:

відсутність ґрунтовних розрахунків економічної ефективності для банку здійснюваних кредитних операцій, перспектив їх окупності та підтримання належного рівня рентабельності банківських установ;

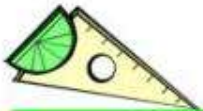
відсутність у процесі структурування кредиту належно обґрунтованої процентної політики, реалізація якої могла б дозволити оптимальним чином врахувати вплив макро- і мікроекономічних факторів при формуванні ціни на кредитні послуги банку .

недостатньо широкий асортимент кредитних послуг, що загалом не сприяє належному задоволенню потреб різних груп клієнтів та зміцненню конкурентних позицій банку на ринку;

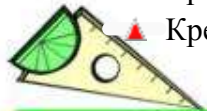
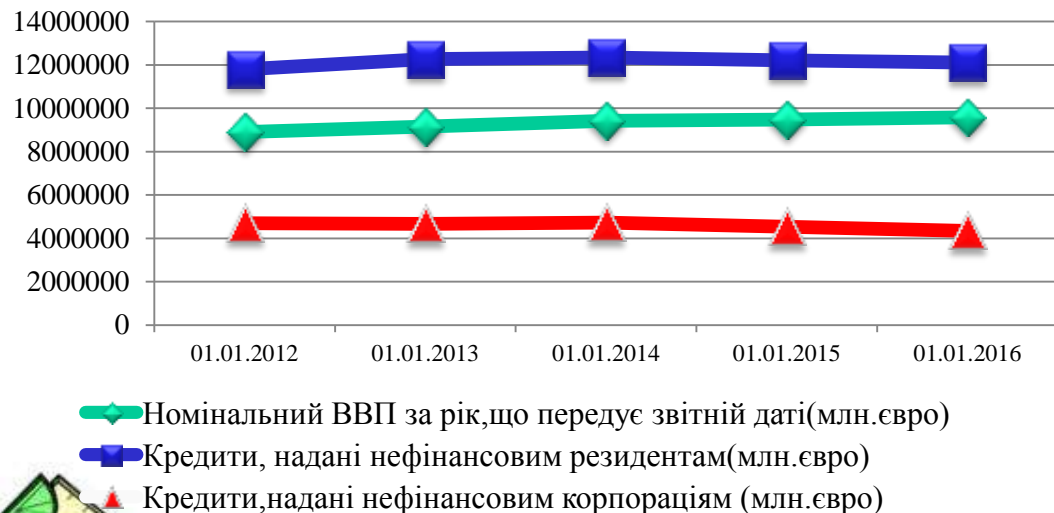
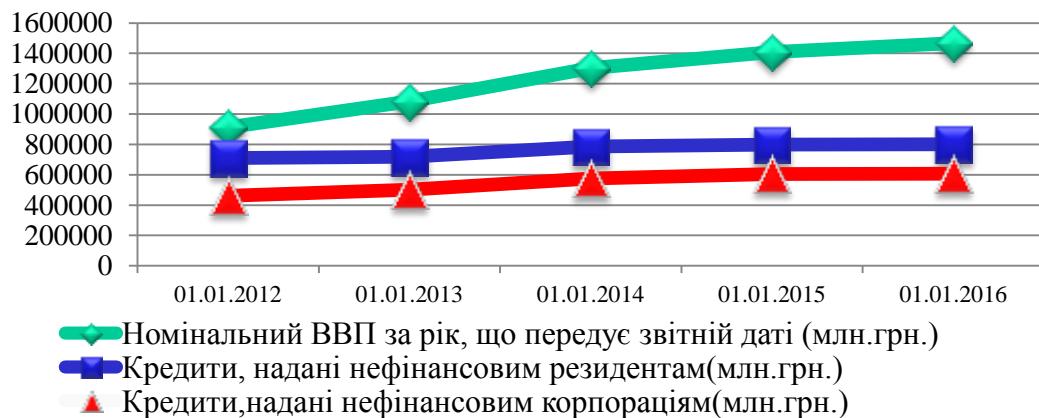

недосконалість технологічної схеми організації кредитного процесу і насамперед – аналітичної роботи з оцінки кредитоспроможності клієнта, що часто має формальний характер, а використовувані системи показників недостатньою мірою охоплюють усі різноманітні аспекти діяльності позичальника;

обмежене застосування практики диференціації основних структурних параметрів кредиту відповідно до результатів оцінки кредитоспроможності позичальника, що не дозволяє належною мірою оптимізувати кредитний процес через встановлення адекватних умов реалізації кредитної угоди;

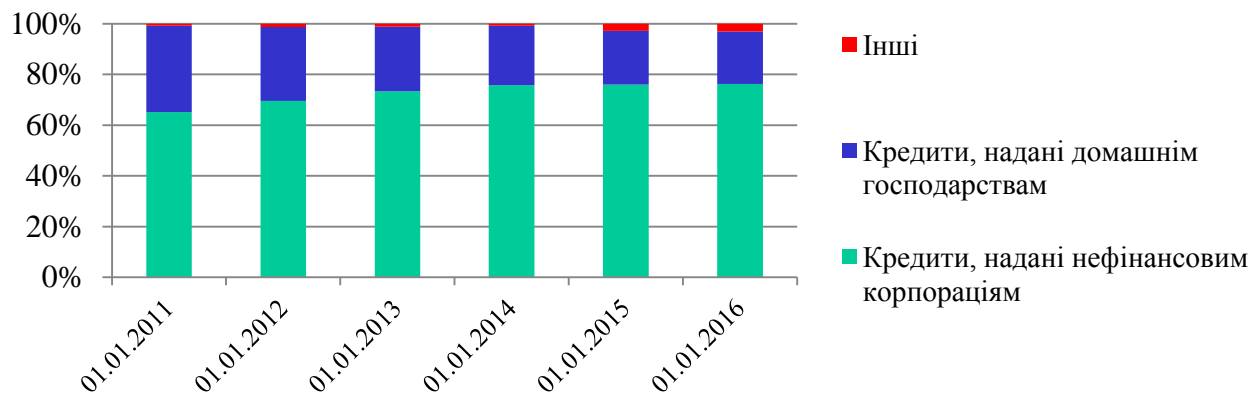

АНАЛІЗ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

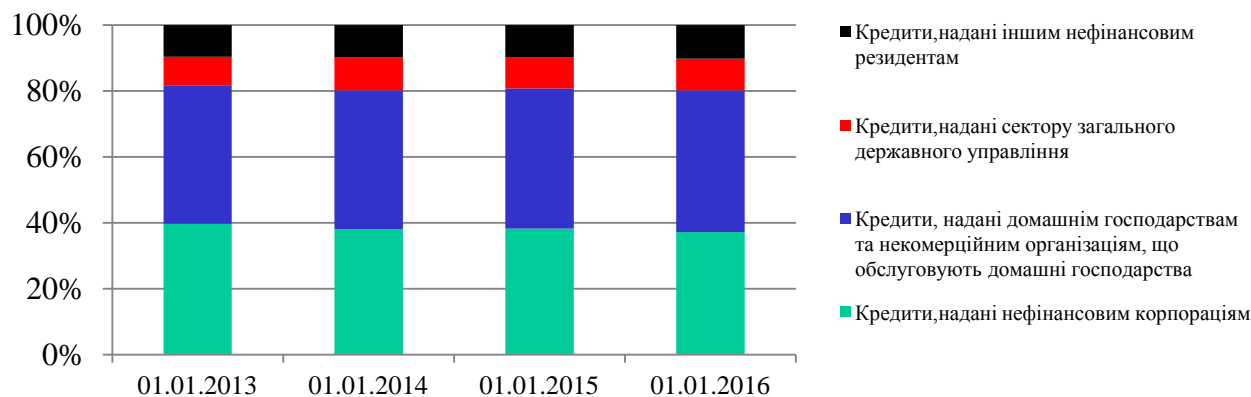

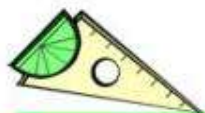
АНАЛІЗ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

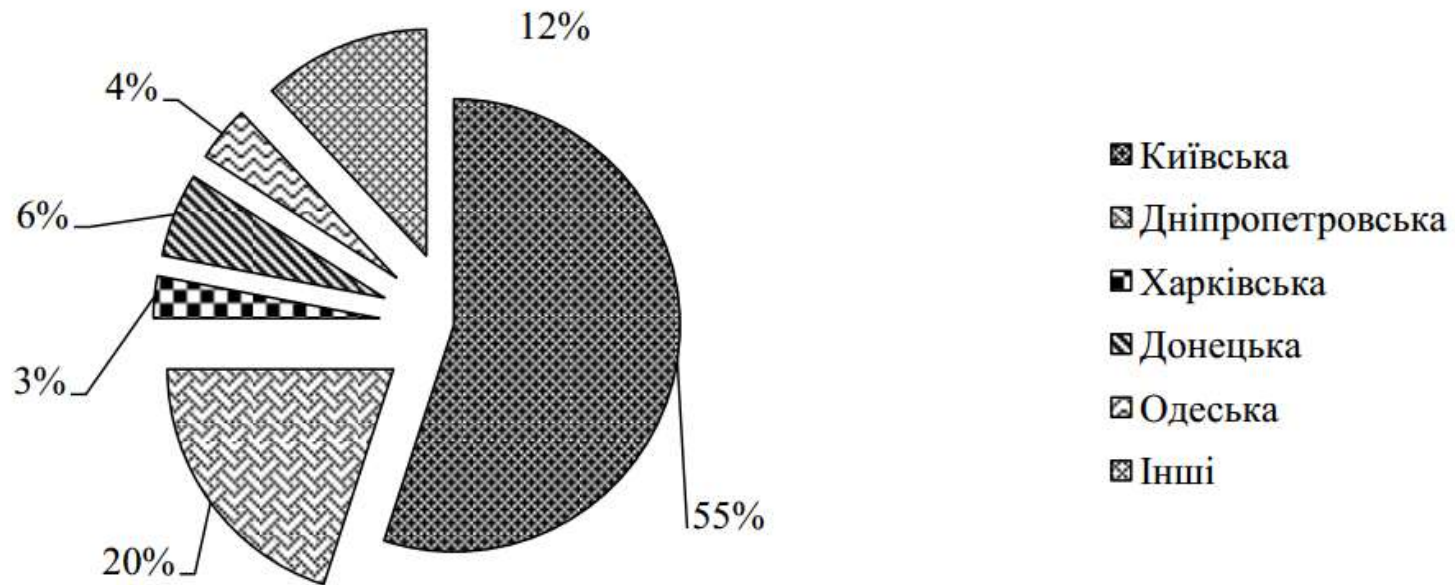

Структура кредитного портфеля банків України за кредитами, наданими резидентам протягом 2011-2015 рр.,%

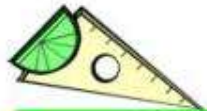

Структура кредитного портфеля банків Єврозони за кредитами, наданими нефінансовим резидентам протягом 2012-2015 рр.,%

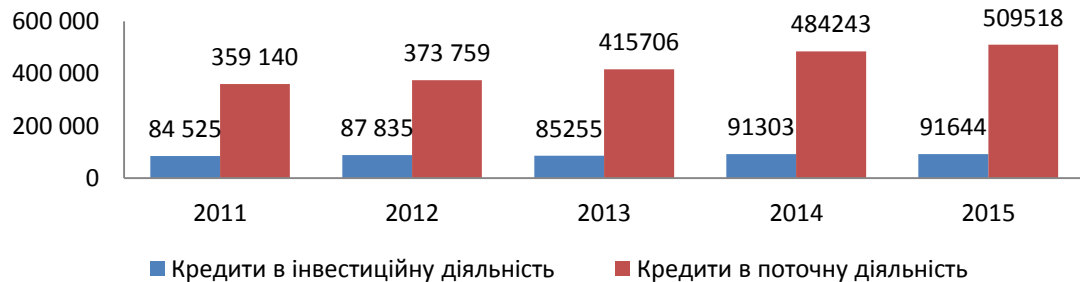
**Динаміка зміни обсягів кредитів виданих
юридичним особам по областях**

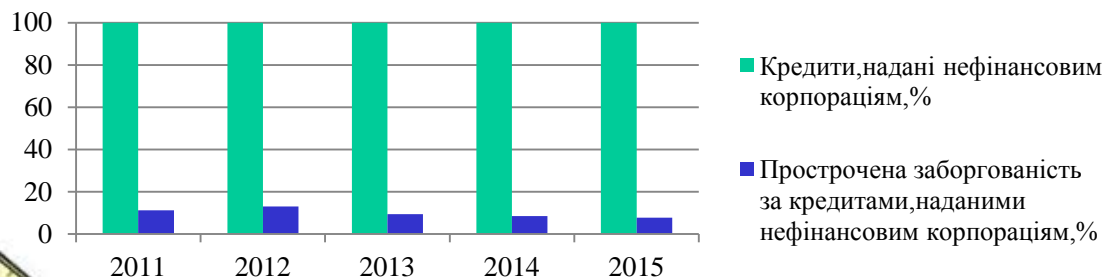
АНАЛІЗ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

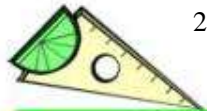
Динаміка кредитів наданих банками України нефінансовим корпораціям, за цільовим призначенням протягом 2011-2015 рр.

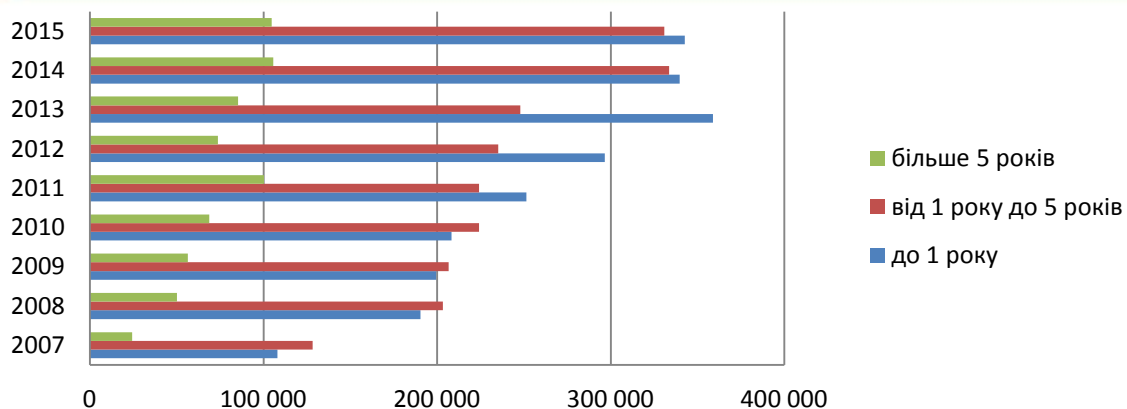
Порівняльна діаграма кредитів в інвестиційну та поточну діяльність нефінансових корпорацій

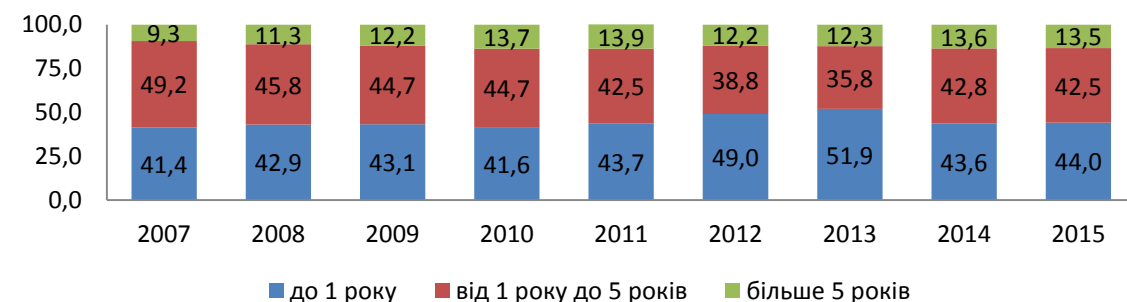
Зміна частки простроченої заборгованості нефінансових корпорацій України за 2011-2015 рр.

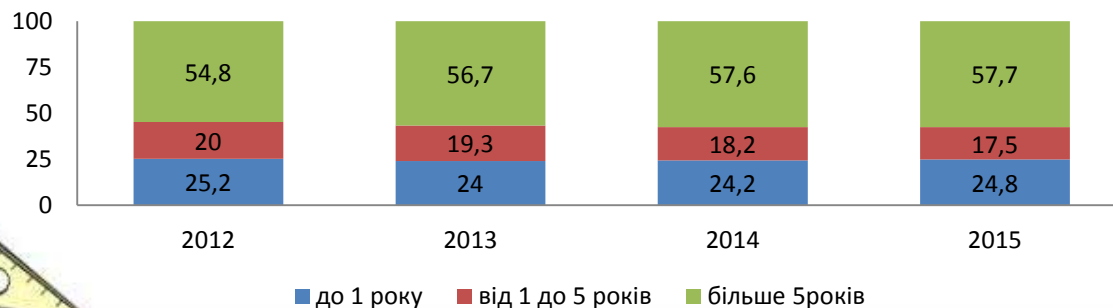
АНАЛІЗ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

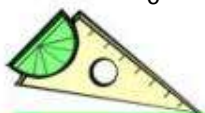
Динаміка кредитування нефінансових корпорацій у розрізі строків погашення за 2007- 2015 рр.

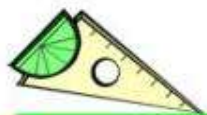
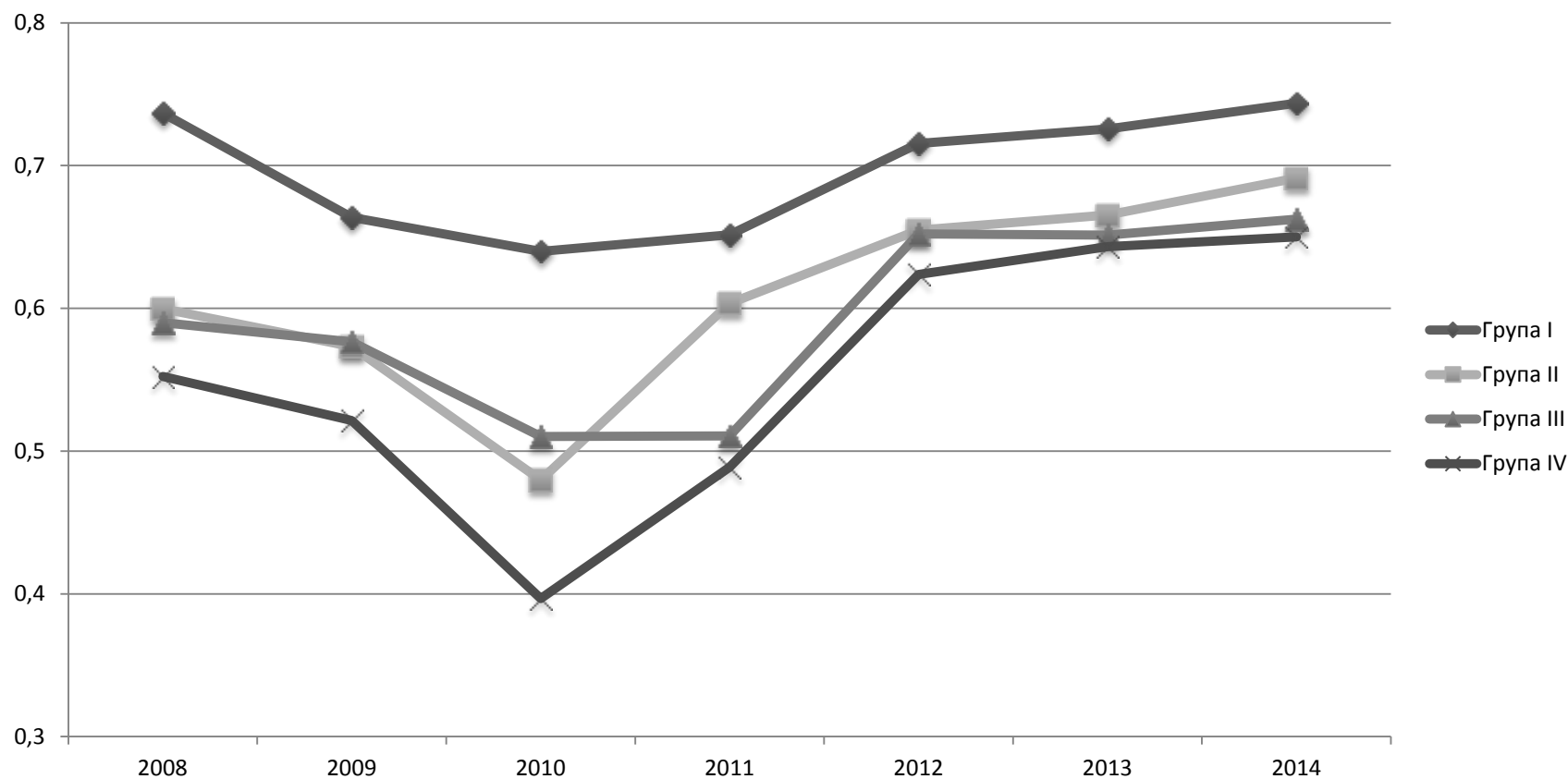
Структура кредитів, наданих нефінансовим корпораціям банками України за строками погашення протягом 2007-2015 рр.

Структура кредитів, наданих нефінансовим корпораціям Єврозони, за строком погашення протягом 2012-2015 рр.

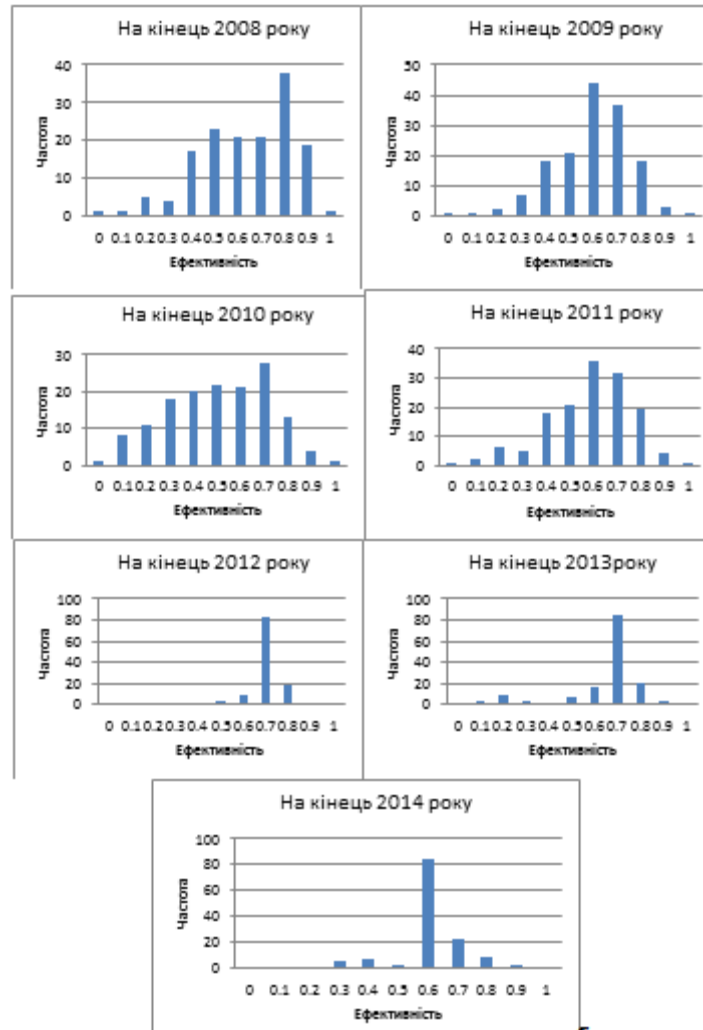
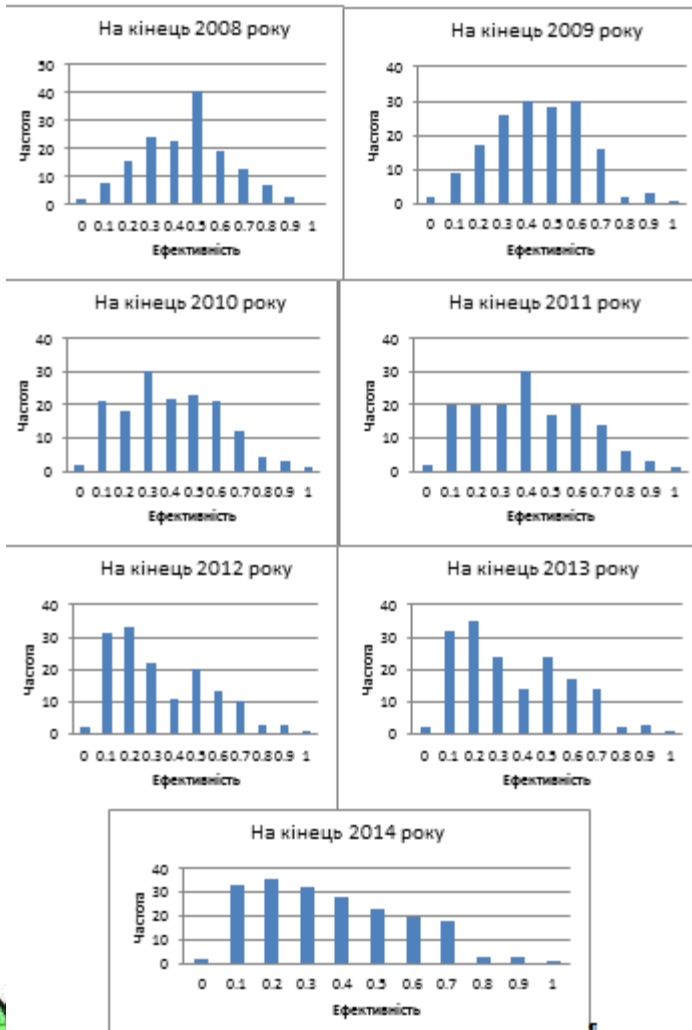

Динаміка середніх оцінок ефективності кредитування юридичних осіб у розрізі окремих груп банків у 2008-2014 рр.

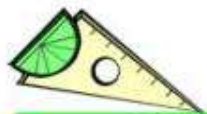
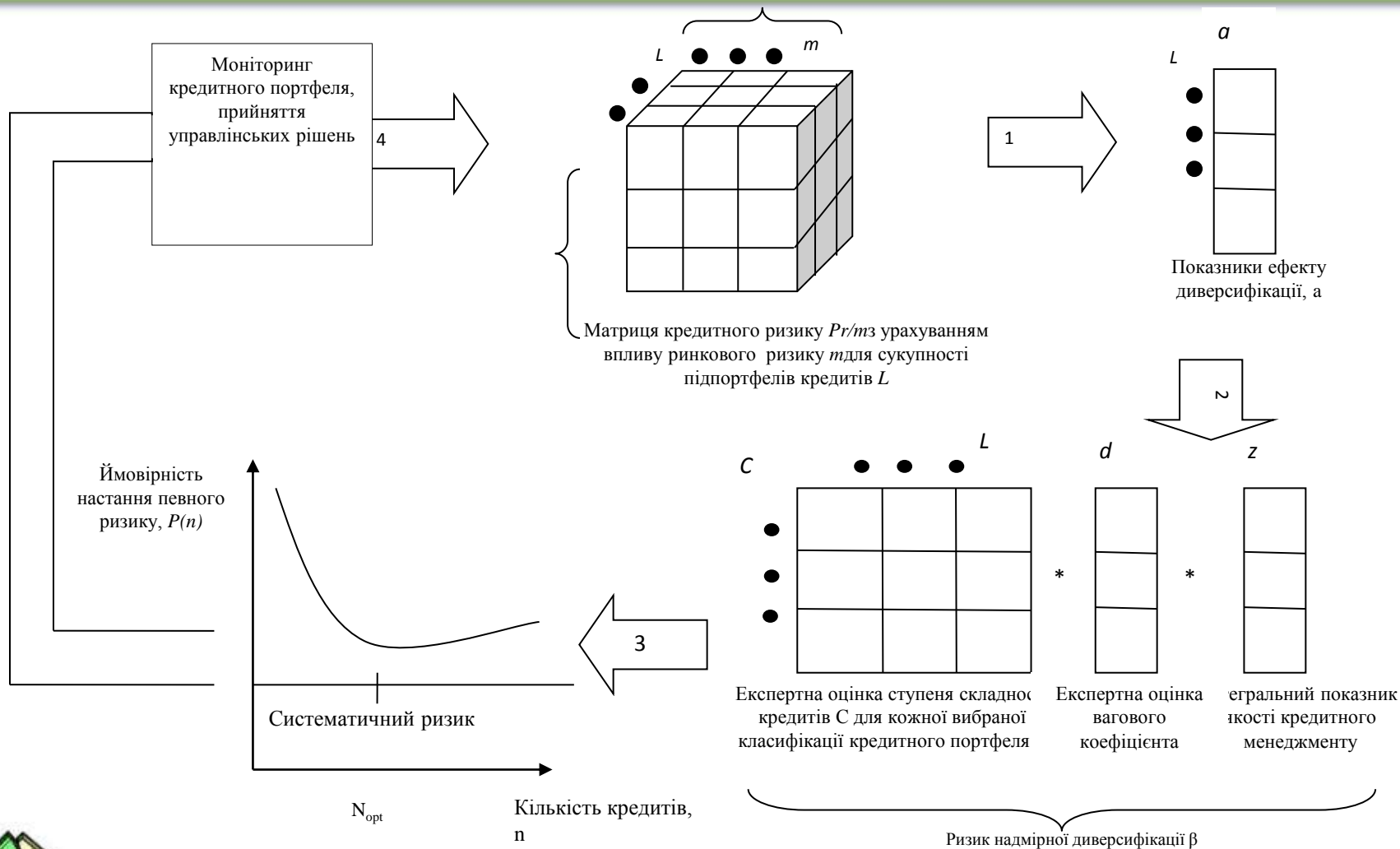

Розподіл ефективності кредитування фізичних осіб банками України за 2008-2014 рр.

Розподіл ефективності кредитування юридичних осіб банками України за 2008-2014 рр

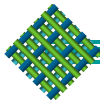

Послідовність диверсифікації кредитного портфеля з урахуванням впливу внутрішнього кредитного ризику, впливу систематичного ризику, а також із врахуванням ризику передиверсифікації

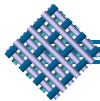

ПЕРЕВАГИ ЗАПРОПОНОВАНОГО МЕТОДУ

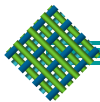
Вивчення кредитного ризику не ізольовано для окремих кредитів, а враховано їх загальний внесок у сукупний ризик портфеля.

Врахування впливу ринкового ризику, що надає можливість отримувати точнішу оцінку ймовірності кредитного ризику з урахуванням галузевої, макроекономічної кон'юнктури й інших макроекономічних факторів

Врахування ефекту надмірної диверсифікації, що призводить до виваженого підходу до застосування методу диверсифікації та може сприяти ефективнішому менеджменту

ФАКТОРИ, ЩО СТРИМУЮТЬ БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

- високий рівень ділових та кредитних ризиків позичальника;
- низька прибутковість інвестиційних проектів;
- відсутність необхідної державної підтримки підприємств.

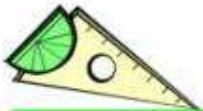
- значний рівень політичних, соціальних та юридичних ризиків;
- значна зовнішньоторговельна відкритість, високе та перманентно зростаюче негативне сальдо рахунку поточних операцій;
- високе боргове навантаження;
- високий реальний та очікуваний рівень інфляції;
- нестійка динаміка та постійний девальваційний тиск на валютний курс гривні.

Стан
банківської
системи та
діяльності
банків

Стан
юридичних осіб

Стан
зовнішнього
середовища
функціонування
банку та
позичальника

- низька дієвість каналів монетарного трансмісійного механізму;
- збереження дефіциту внутрішніх середньо- та довгострокових ресурсів (клієнтська депозитна база є вкрай «короткою» і волатильною через ризики швидкого відпливу вкладів в разі поширення панічних настроїв);
- висока вартість кредитних ресурсів, обумовлена макроекономічними факторами, високою вартістю фондування, високим рівнем кредитного ризику позичальника.

ЗАХОДИ У СФЕРІ СТИМУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ:

стимулювання банків до **розширення мікрокредитування** й удосконалення законодавчого забезпечення їхньої діяльності;

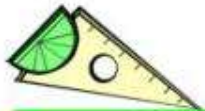
розробка національної програми мікрокредитування шляхом створення **за участю держави спеціального фонду**, який здійснюватиме кредитування на револьверній основі;

розробка банками системи заходів щодо **залучення нових джерел коштів** через дієвий механізм залучення доходів і заощаджень;

зменшення податкового тиску на банки, особливо у сфері довгострокового кредитування реального сектору економіки;

звільнення від оподаткування частини прибутків банків або зменшення податкової ставки для банків, якщо вони спрямовують свої кошти в інноваційні проекти;

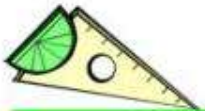
удосконалення системи страхування інвестиційних ризиків банків для заохочення останніх до надання довгострокових кредитів тощо.

ВИСНОВКИ

Покращення ситуації у сфері кредитування юридичних осіб можливе за рахунок налагодження системи узгодження інтересів зацікавлених сторін процесу, що потребує удосконалення наявних та пропонування нових підходів до аналізу для цілей кредитного менеджменту суб'єктів господарювання. Все це свідчить про необхідність розробки принципово нового методологічного підходу до організації процесу кредитування юридичних осіб..

Новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні процесу організації кредитування юридичних осіб на основі використання досвіду зарубіжних країн з врахуванням особливостей соціально-економічного розвитку України, у побудові алгоритму диверсифікації кредитного портфелю банку з врахуванням ризику передиверсифікації, у побудові стохастичної границі ефективності кредитування юридичних осіб.

Дякую за
увагу!!!

